

Område: Det sociale område
Afdeling: Handicap- og socialpsykiatridelingen
Journal nr.: 10/4335
Dato: 15. marts 2010
Udarbejdet af: Jan Bolvinkel
E-mail: Jan.Bolvinkel@regionsyddanmark.dk
Telefon: 76631059

Uanmeldt tilsyn 2010

Center for Høretab

Uanmeldt tilsyn foretaget den 11. marts 2010 på Center for Høretab – elevhjemmene.

Tilsynsførende: Socialfaglig konsulent Christine Dalsgaard og tilsynschef Jan Friis Bolvinkel.

1. Kort om tilbuddet.

Center for Høretab er et landsdækkende uddannelses- og rådgivningstilbud til børn og unge med høretab og sprogveskigheder. De centrale ydelser er et folkeskoletilbud med elevhjem samt specialrådgivning til børn og unge fra 0-18 år i lokale tilbud. Dertil kommer en række ydelser med relation til målgruppen.

Centrets tilbud udgår fra tre pædagogiske afdelinger:

- *Fredericiaskolen* - folkeskoletilbud til børn med høretab, Folkeskoleloven § 20, stk.3.
- *Elevhjemmene* – opholdstilbud for elever ved Fredericiaskolen, Serviceloven § 67, stk. 2.
- *Rådgivning og uddannelse* – specialrådgivningstilbud for småbørn og skolebørn i lokale tilbud, Serviceloven § 52, stk.5.

Skoleafdelingen er normeret til 69 elever og elevhjemmene til 28 fuldtidspladser. Tilsynet er foretaget på elevhjemmene.

2. Tilsynets generelle indtryk af tilbuddet.

Det er tilsynets indtryk, at Center for Høretabs elevhjem udfylder et behov hos hørehæmmede børn og unge for samvær med andre hørerhandicappede i et tosprogligt miljø. Det vurderes, at Centret nu er opmærksom på de særlige udfordringer, der knytter sig til elevgruppen med sociale vanskeligheder i Elevhjemmet Pluto, og at ansættelsen af en afdelingsleder her skal styrke den socialpædagogiske indsats. Efter tilsynets opfattelse bør der snarest udarbejdes og beskrives en socialfaglig profil for Elevhjemmet, ligesom projektet om magtanvendelse bør udbredes til alle Centrets medarbejdere. Det er væsentligt, at der er klarhed over elevernes vanskeligheder og formålet med opholdet straks ved indskrivningen på Elevhjemmet Pluto, dvs. at der ved indskrivningen er kendskab til den kommunale handleplan. Der konstateredes en række mangler ved håndteringen af medicin i Elevhjemmet Pluto, som straks bør rettes. Tilsynet vurderer, at der bør være særlig opmærksomhed på kommunikationen mellem skole- og elevdel, men også internt i elevdelen. Endelig bør der være opmærksomhed på, at 4 af de 11 stillinger i Elevhjemmet Pluto efter det oplyste på tilsynsdagen varetoges af vikarer.

3. Anbefalinger til kvalitetssikring og – udvikling.

- At Elevhjemmet Plutos pædagogiske koncept og metode beskrives.
- At kravet om handleplaner i forbindelse med indskrivning af børnene/de unge fastholdes og understreges.
- At projektet om magtanvendelsesreglerne udbydes til alle Centrets medarbejdere.
- At håndteringen af medicin lever op til Regionens retningslinjer. Det bør overvejes at indføre Bosted Systemet til dokumentation samt at rekvirere bistand fra Regionens medicinteam.

4. Evt. bemærkninger fra centerleder og driftschef, som ikke er indarbejdet.

Fra centerlederen: Se vedhæftede bemærkninger af 29. marts 2010.

Fra driftschefen: Der henvises til den af centerlederens udarbejdede besvarelse.

5. Fremsendelsesbemærkning til driftschefen.

Rapporten fremsendes hermed til videre behandling.

Den 12. april 2010, JFB.

6. Tilsynsbesøgets forløb.

Fokuspunkter: Tilsynet har valgt at følge op på fire af de anbefalinger til kvalitetssikring og – udvikling, der blev givet ved den anmeldte tilsyn den 28. september 2009:

- Elevafgangen ved skoleårets afslutning – er der sat fokus på usikkerheden og de personalemæssige konsekvenser heraf?
- Magtanvendelse – er der sket konkretisering af medarbejdernes usikkerhed i magtanvendelsessituationer?
- Ansvars- og kompetencefordelingen i ledelsen – er den tydeliggjort for medarbejderne?
- Ledelsen på elevhjemmene – er der organiseret en tydelig ledelse på elevhjemmene i den primære tid, hvor børn og personale er tilstede?

Tilsynsbesøgets forløb.

Tilsynet ankom til Center for Høretabs administrationsafdeling kl. 13 og traf afdelingslederen for elevhjemmene. Der redegjordes for tilsynets formål og fokuspunkter, hvorefter afdelingslederen efter ønske viste rundt på to af de fire elevhjem, nemlig Elevhjemmet Mars, som er et tilbud til børn med tillægshandicap og Elevhjemmet Pluto, som er til børn med sociale og følelsesmæssige vanskeligheder. Efter rundvisningen vendte tilsynet tilbage til Elevhjemmet Pluto for at interviewe en af medarbejderne og se medicinskabet. Tilsynet hilste på 3-4 børn på Elevhjemmet Pluto, men interviewede dem ikke. Til slut interviewedes afdelingslederen for elevhjemmene i dennes kontor i administrationsbygningen. Tilsynet sluttede ca. kl. 15.30.

Deltagere. Interviews med afdelingslederen for elevhjemmene og en medarbejder i Elevhjemmet Pluto, der havde været ansat som vikar i ca. tre måneder, samt kort samtale med den konst. afdelingsleder samme sted. Tilsynet hilste desuden på en medhjælper og 3-4 børn i Elevhjemmet Pluto. Der var hverken børn eller medarbejdere tilstede i Elevhjemmet Mars. Det blev forklaret med, at torsdag er lang skoledag.

7. Tilbuddets aktuelle situation.

Elevgruppen.

Afdelingslederen oplyste, at eleverne på Elevhjemmet Mars har forskellige tillægshandicaps i form af f.eks. autisme, ADHD og udviklingshæmning. Alle seks pladser var besat. Som nævnt var huset tomt

under tilsynets besigtigelse. Elevhjemmet Pluto havde fem af seks pladser besat, såvel ved frivillig som ved tvangsmæssig anbringelse efter den sociale lovgivning. Aldersgruppen var fra 9-13/14 år.

Faglige problemstillinger.

De medarbejdere ved Elevhjemmet Pluto, tilsynet spurgte, kunne ikke umiddelbart redegøre for stedets pædagogiske metode, men afdelingslederen for elevhjemmene oplyste, at der er iværksat et kursusforløb med henblik på at implementere en miljøterapeutisk tilgang til arbejdet med de unge. Den medarbejder, tilsynet interviewede, gav udtryk for, at man skulle være rummelig for at arbejde på Elevhjemmet. Det var en særlig udfordring at lære tegnsprog, som var meget vigtigt at kunne i forhold til de unge – eksempelvis havde man unge med svær hørenedsættelse, også efter en CI-operation, som brugte tegnsprog i pressede situationer.

Afdelingslederen oplyste, at der er flest magtanvendelser på elevhjemmene Pluto og Mars, og det sker især i forbindelse med nye medarbejdere. Der er sjældent ulovlige magtanvendelser – den seneste ligger ca. 1½ år tilbage. Vold forekommer sjældent mellem eleverne indbyrdes, det er mest personalet, der er objekt for vold fra elevernes side. Man er blevet mere opmærksom på at få handleplaner fra kommunerne frem i forbindelse med indskrivningen, men det er fortsat et problem at få handleplanerne til tiden. Afdelingslederen gav dog udtryk for, at elevhjemmene havde et godt kendskab til de forskellige elevers vanskeligheder.

Tilsynet inspicerede medicinskabet i Elevhjemmet Pluto. Medicinskabet var aflåst og befandt sig yderligere i et aflåst skab i vagtværelset, som også kunne låses. Der konstateredes en række mangler i medicin håndteringen:

- I en elevs medicinkurv lå gammel medicin, som eleven ikke bruger mere, og som burde have været afleveret på apoteket.
- Medicinskabet var meget lille, og flere elevers medicin lå sammen, ligesom doseringsæskerne lå oven på hinanden. Tilsynet påpegede, at hver elev skal have sin egen hylde/rum/kurv, hvor kun denne elevs medicin opbevares.
- Doseringen af medicin til den enkelte elev fremgik af "strukturtavlen" over skabet, og ved udlevering noteres i et skema i mappen "Eleverne". I to tilfælde manglede notering i mappen. Medicinkortene kunne ikke fremvises.
- I en doseringsæske lå der medicin også for dage, hvor eleven skulle være hjemme.
- Fejludlevering af medicin registreredes ikke.
- Der kunne ikke fremvises en medicininstruks.
- Det skal undersøges, om PN-medicin skal opbevares særskilt for hver elev.

Det oplystes af den konst. afdelingsleder, at denne er medicinansvarlig og har medicinkursus. Derudover har to medarbejdere været på medicinkursus.

Personalsituationen.

Ved Elevhjemmet Pluto er ansat 11 medarbejdere inkl. konst. afdelingsleder. Afdelingslederstillingen er nyoprettet og har været besat ved konstitution fra 15. januar 2010, men besættes fast i nær fremtid. Der er 3 medarbejdere på arbejde i dagtimerne – i skoletiden dog kun en enkelt - og en sovende medarbejder om natten til de normerede seks elever.

Den interviewede medarbejder fortalte, at der pt. var 4 vikarer på Elevhjemmet Pluto, heraf 3 i langtidsvikariat (en barsel og to langtidsyge). Elevhjemmet beskrives som "et godt hus med en god personalegruppe". De varslede opsigelser i forbindelse med den forventede elevnedgang havde givet

nogen uro, men ifølge medarbejderen er tingene nu faldet til ro. Som en særlig styrkelse nævntes, at der er kommet en konstitueret afdelingsleder, og at der blandt andet er taget initiativ til en "strukturtavle", der giver et samlet overblik over indsatsen over for eleverne. Det var nu vigtigt at videreføre de gode initiativer, når der sker fast ansættelse i afdelingslederstillingen. Medarbejderen var glad for arbejdsstedet – hvis noget skulle laves om, ville det være at lave huset mere hyggeligt. Når huset ser ud, som det gør, "bunder det i frustrationer, hvor tingene er blevet ødelagt." Det oplystes, at de ødelagte ting og gardiner endnu ikke var blevet erstattet af nye.

De fysiske rammer.

Center for Høretabs elevhjem er beliggende i fire huse – opført til formålet – i umiddelbar nærhed af skolen: Luna, Uranus, Mars og Pluto. I hvert elevhjem er der plads til 6-8 børn og unge. Der er to almindelige elevhjem, et behandlingselevhjem (Pluto) og et elevhjem for børn med tillægshandicap (Mars). De almindelige elevhjem har åbent 4 dage ugl. i 40 uger, de øvrige har åbent alle årets dage. Foruden elevhjemmene råder Centret over "Kollegiet" med 6 normerede udslusningspladser. Kollegiet er for nylig flyttet fra byen til en gæstebolig ved siden af skolen, og havde på tilsynsdagen indskrevet 7 elever.

Tilsynet besigtigede først Elevhjemmet Pluto, der fremtræder som en stor etplans villa med stue og køkken/alrum i den ene ende og værelsesgang i den anden. Der er fælles bad og toilet, opdelt til drenge og piger, og med et spabad. Hertil kommer et mindre vagtværelse og et bryggers. Tilsynet så et værelse af en god størrelse, hvor der boede en 9-årig elev. Afdelingslederen beskrev huset som velfungerende, bortset fra dårlig akustik i fællesrummene, hvor der er højt til loftet. Der var forholdsvis nymalet, og tilsynet bemærkede, at der var rent og ryddeligt i fællesarealerne, men helt uden et personligt præg af de unge, der boede der. Det faldt særligt i øjnene, at elevgangen var helt uden billeder og pyntegenstande, kun sømmene sad tilbage i væggene. Det begrundedes med, at udsmykningen havde voldt problemer i forhold til eleverne, men ifølge afdelingslederen var det tanken at gøre det hyggeligt, når den nye afdelingsleder tiltræder. I det værelse, tilsynet så, var gardinet ikke trukket fra, og der var ikke luftet ud. På badeværelset lå elevernes tandbørster i en bunke i vindueskarmen i stedet for i tandkrus på elevernes hylder, som det var tilfældet i Elevhjemmet Mars.

Elevhjemmet Mars er indrettet på samme måde som Pluto, men her var gjort meget for at hygge op med blandt andet billeder, legetøj i kasser, lys og stor opslagstavle med fotos fra ture. I fællesrummet var desuden opstillet en række computere. Fællesarealerne var pæne og rene – afdelingslederen forklarede, at hvert hus har rengøringsassistance 5 timer dagligt. I stedet for badekar med hæve/sænkebord håbede afdelingslederen at få en ekstra bruser, som der var stærkt behov for om morgenen. Tilsynet bemærkede, at især værelsesfløjen trænger til maling og vedligeholdelse. Afdelingslederen fortalte, at husene males efter tur.

Elevhjemmene er omgivet af en mindre have. Haven omkring Elevhjemmet Pluto virkede nedslidt og med en meget ujævn flisebelægning, og den appellerede næppe til leg og fysisk udfoldelse for børn i den pågældende aldersgruppen. Haven omkring Elevhjemmet Mars var derimod mere spændende og indbød til leg og aktivitet. Det oplystes, at elevhjemmene generelt har et godt forhold til naboerne.

8. Særlige fokuspunkter, herunder status i opfølgning af tilsynets tidligere anbefalinger.

Elevgangen ved skoleårets afslutning – er der sat fokus på usikkerheden og de personalemæssige konsekvenser heraf?

Den interviewede medarbejder fra Elevhjemmet Pluto fortalte, at medarbejderne er blevet orienteret om den forventede elevudvikling af centerlederen på et møde først på året, og at 7 medarbejdere er

varslet afskediget på baggrund af det værst tænkelige scenario. Forud for mødet var gået en proces med tillidsmænd m.fl. Afdelingslederen for elevhjemmene bekræftede dette og nævnte, at man løbende drøfter, hvordan medarbejderstaben kan tilpasses elevgrundlaget. Udmeldingen sker om foråret, hvor der tages udgangspunkt i den værst tænkelige udvikling. På nuværende tidspunkt kender man ikke antallet af elever næste år, så der kan ske genansættelser. Afdelingslederen mente ikke, processen havde givet meget usikkerhed – det viser sig ved, at der ikke er så mange medarbejdere, der rejser. Man bestræber sig på at holde et så højt informationsniveau som muligt om processen.

Magtanvendelse – konkretisering af medarbejdernes usikkerhed i magtanvendelsessituationer:

Medarbejderen, tilsynet talte med, kendte ikke noget til et udviklingsprojekt omkring magt eller til konkretisering af medarbejdernes usikkerhed i forbindelse med magtanvendelse. Magtanvendelse havde været drøftet på personalemøde – usikkerheden kommer ifølge medarbejderen, når der er mange vikarer inde. Medarbejderen kendte selv procedureerne omkring magtanvendelse. Afdelingslederen for elevhjemmene fortalte, at der pt. er et udviklingsprojekt om magtanvendelse i gang. Projektet er udbudt til alle medarbejdere, men på det begrænsede pladstal er nu kun deltagelse fra Elevhjemmet Mars og fra skoleafdelingen. Afdelingslederen havde desuden været til møder på Elevhjemmet Mars og drøftet magtanvendelsessituationer.

Ansvars- og kompetencefordelingen i ledelsen – er den tydeliggjort for medarbejderne?

Den interviewede medarbejder mente, at der stadig væk var frustration på det punkt. pga. utydelighed – medarbejderen nævnte en konkret elevsag med henvisning til samarbejdet mellem skole og elevhjem, hvor der rykkedes for konkrete svar, som man ikke fik. Der var ikke tvivl om, hvem i ledelsen, man skulle gå til, men der kom intet svar. Medarbejderen antog, at der formentlig mangler en strategi vedr. den pågældende unge. Elevhjemmet gjorde i øvrigt en særlig indsats for, at kommunikationen mellem skolen og bodelen skulle komme ”op at køre igen”. Det nævntes, at Elevhjemmet bevidst bruger kommunikationssystemet og skriver i det for at holde det aktivt. Afdelingslederen for elevhjemmene mente ikke, at problemerne vedr. tydelighed angik elevafdelingen, hvor alle sager af betydning passerer lederens bord. Hvis der er problemer mellem bodelen og skoledelen, skal medarbejderne henvende sig til afdelingslederen, som så drøfter det med skolelederen.

Ledelsen på elevhjemmene – er der organiseret en tydelig ledelse i den tid, hvor børn og personale er tilstede?

Medarbejderen bekræftede dette på baggrund af, at der kommer en ny afdelingsleder for Elevhjemmet den følgende mandag. Afdelingslederen for elevhjemmene anførte, at der hvor ledelsesproblemet er størst – på Elevhjemmet Pluto – er det løst ved ansættelse af selvstændig afdelingsleder, som også skal være stedfortræder for afdelingslederen for elevhjemmene.

9. Andet.

Tilsynet vurderer, at der med fordel kunne sættes fokus på anbringelsesbestemmelserne i den sociale lovgivning, og det bemærkes, at Centerets hjemmeside ikke henviser til den korrekte § i Serviceloven, § 67, stk.2, vedr. elevhjemmene.

Afdelingslederen for elevhjemmene fortalte, at der nu er gennemført MUS for elevhjemmene, og at der foreligger et skema til brug ved udarbejdelse af personlige udviklingsplaner for medarbejderne, jfr. tilsynets anbefaling ved det anmeldte tilsyn den 28. september 2009.

Afdelingslederen for elevhjemmene oplyste, at der ikke er gennemført brandøvelse ved elevhjemmene.

Administration
Rådgivning og Uddannelse
Elevhjem
Fredericiaskolen

Svend Erik Hansen
seh@cfh.dk
Direkte tlf.: 76 20 11 10
Den 29. marts 2010
Side 1 af 1
Journal nr. 024

Vedr. udkast til rapport fra uanmeldt tilsyn på Center for Høretab 2010

Center for Høretab har den 18. marts 2010 modtaget udkast til rapport fra det uanmeldte tilsyn den 11. marts 2010.

Jeg har drøftet rapporten med Susanne Lemming, afdelingsleder for Elevhjemmene.

I rapporten er oplistet en række anbefalinger, som vi har følgende bemærkninger til:

- At Elevhjemmet Plutos pædagogiske koncept og metode beskrives.
Elevhjemmets socialfaglige profil er udarbejdet og vil blive færdigbearbejdet i april måned.
- At kravet om handleplaner i forbindelse med indskrivning af børnene/de unge fastholdes og understreges.
 - *Det er en løbende udfordring at fastholde kommunerne i deres forpligtelse til at fremsende handleplaner på det enkelte barn.*
 - *Konkret arbejdes der på at få kommunernes handleplaner på de børn, som skal på elevhjem i det kommende skoleår, således at det er på plads ved skoleårets start.*
 - *Handleplanerne for de børn, der er i særforanstaltninger, er på plads.*
- At projektet om magtanvendelsesreglerne udbydes til alle Centrets medarbejdere.
 - *Det omtalte projekt ("Samtalespejlet") er ikke et projekt om magtanvendelse, men omhandler kommunikation mellem medarbejdere og børn. Medarbejderne modtager undervisning, blive videooptaget i deres kommunikation med børnene og får feedback. Udbyttes forventes at være forbedret kommunikation, som i nogle tilfælde vil kunne afværge, at magtanvendelser bliver nødvendige. Projektets deltagere er 7 lærere, 3 pædagoger og 2 pædagogmedhjælpere. Centret har ikke umiddelbart midler til at udbrede projektet til alle medarbejdere.*
 - *Oplysning om magtanvendelse er en løbende udfordring og har været prioriteret i flere år. I indeværende år afholdes fælles temadage mellem skolen og Elevhjemmene og magtanvendelse.*
 - *Det er vanskeligt at sikre, at vikarer er helt fortrolige med alle forhold omkring magtanvendelse. Dog er vikarer aldrig alene på arbejde. Elevhjemmene har som et af sine indsatsområder for 2010 at udarbejde en introduktionsfolder til nye kolleger.*
 - *Det er Elevhjemmernes mål, at usikkerhed om forhold vedr. magtanvendelse ikke forekommer efter 2010.*
- At håndteringen af medicin lever op til Regionens retningslinjer. Det bør overvejes at indføre Bosted Systemet til dokumentation samt at rekvirere bistand fra Regionens medicinteam.
 - *Der er rekvireret bistand fra regionens medicinteam*

- *Medicininstruksen er synliggjort*
- *Hver elev har fået egen kurv*
- *Gammel medicin er afleveret til destruktion*

Derudover omhandler rapporten en række forhold, som vi også gerne vil kommentere:

De fysiske forhold:

- *Børnene maler billeder, som hænges op i fællesrummene. Der arbejdes på at skaffe biografplakater, som sættes op bag plexiglas på væggen i værelsesgangen.*
- *Udendørs er der ryddet op.*
- *Det vil blive vurderet, om der er midler til opretning af flisearealerne og til nye legeredskaber.*

Ansvars- og kompetencefordeling i ledelsen:

- *Afdelingslederen har været sygemeldt i en længere periode, hvor Elevhjemmene i første omgang er blevet ledet af centerlederen, derefter af en konstitueret afdelingsleder i samarbejde med centrets souschef, hvorefter der blev suppleret med midlertidig ansættelse af en afdelingsleder for Elevhjemmet Pluto. Fra marts er afdelingslederen tilbage i fuldt omfang, og en permanent afdelingsleder for Pluto er tiltrådt. Herefter forventer vi, at eventuel usikkerhed om ansvar og kompetence ophører.*

Henviingsparagraffen på hjemmesiden:

- *Fejlen er rettet.*

Brandøvelser:

- *Der bliver afholdt brandøvelser på alle elevhjem i indeværende skoleår.*

Istandgørelse af værelser:

- *Det er en pædagogisk opgave at hjælpe børnene til at holde orden på værelset. Hvis værelset er ryddeligt om morgenen, bliver det gjort rent af rengøringsdamen. I modsat fald hjælper pædagogen barnet om eftermiddagen.*

Tandbørster i en bunke

- *Elevhjemmet sørger for at bringe orden i dette.*

Med venlig hilsen

Svend Erik Hansen
centerleder